

Båltalen sankthansaften 2006.

Mange tak for indbydelsen til Nymindegab Borgerforening, der i fællesskab med Nymindegablejren afholder denne Sct. Hans aften i Nymindegab og her i Vester Havn.

Kære alle sammen.

Hvorfor nu mig som taler?

Jo!

Som formand for Nymindegab/Blåbjerg Museumsforening er det mig en stor glæde at kunne indbyde alle til indvielse af Nymindegab Museum lørdag den 1. juli i år fra kl 10.30 til 13.00.

Traktementet slutter kl 13. Museet lukker kl 17.

Du kan få oplysninger om medlemskab og andre oplysninger om Nymindegab/Blåbjerg Museumsforening på www.nymus.dk.

Nymindegab/Blaabjerg museumsforening blev stiftet på Nymindegab Kro den 28. maj 2003 af en kreds af borgere med tilknytning til Nymindegab/Blaabjerg, som ønsker at fremme arbejdet med at synliggøre kunst og kultur i området med hovedvægten lagt på Malerne ved Nymindegab og egnens historie.

Foreningens formål er at støtte Nymindegab Museums arbejde - samt at styrke interessen for egnens historie.

Nymindegab og kunstmalerne:

Lad os forstille os at vi skruer tiden ca. 137 år tilbage til foråret 1879.

Hvor den ca. 26 år gamle kunstmaler Laurids Tuxen, som den første kunstmaler kommer til Nymindegab

Hvordan så der da ud. Da han kom?

Jo det ved vi fra hans dejlige malerier og hvad han skrev.

Dæmningen i ser her mod syd mellem kroen og grusvejen ud til havet var der ikke.

Der er fiskeskibe med store sejl på fjorden, der flyder fortøjede hyttefade i vandet.

Der er Esehuse, også kaldet fiskerboder. De ligger oftest tre og tre. Som de også gør her i Vester Havn.

De to Ese huse er boliger for esepiger og havkale, det tredje er en redskabsbod. Det er den, hvor taget når ned til jorden. Den her i Veste Havn fungerer nu som toiletbygning.

(Tre originale esehuse er flyttet fra Nymindegab til Frilandsmuseet i København. Hvor de kan besøges).

Tuxen så børn der leger med hunde, der er piger der eser kroge og andre kvinder koger tran. Der er havkarle der spøger med pigerne.

Tuxen er betaget af hele sceneriet.

Han malede det hele så nøjagtigt, at man kan se, at han fuldstændigt forstod funktionen af fiskeredskaberne.

Laurids Tuxen hvem var han?

LAURITS TUXEN LEVEDE FRA 1853 TIL 1927 HAN BLEV 74 ÅR.

Laurits Tuxen voksede op i København. Faren var søofficer, og Tuxen ville egentlig have været marinemaler. På Kunstakademiet blev han sammen med Krøyer betragtet som en af de dygtigste elever, og derfor blev han opfordret til at stile mod figurmaleriet, som regnedes for den fornemste genre.

Tuxen videreuddannede sig i Paris sammen med P.S. Krøyer, og han var initiativtager til oprettelsen af Kunstnernes Frie Studieskoler i København. Desuden rejste han meget rundt pga. store bestillingsopgaver fra Europas konge- og fyrstehoffer. Han malede bl.a. kæmpestore familieportrætter af kong Christian d. 9. og dronning Louise med deres familie. Af den engelske dronning Victoria med sin familie, og af den russiske tsarfamilie.

Tuxens billeder fra Nymindegab blev solgt til bl.a. rige grosserer i København. Det var jo helt fremmedartede eksotiske billeder Tuxen havde malet i Nymindegab. De var lige så interessante, som, hvis han havde malet negerstammer i Afrika.

Nymindegab Museum vil rumme et meget stort antal af dem.

Jeg har her i februar 2006 set billedet ”Trankogning ved Nymindegab” på Statens Museum for Kunst i København, på udstillingen der hed ”Highlights i Dansk Malerkunst”.

Efter Tuxen kom der en lang række kunstmalerere til Nymindegab. Mange boede på Nymindegab kro som Tuxen havde gjort. Her er navnene på nogle af dem. Jeg har sikkert glemt nogle.

Ludvig Finn
Erik Henningsen
Gad Frederik Clement
Maria Thymann
Oscar Matthiesen
Johannes Larsen

Men nogle af kunstmalererne slog sig også fast ned i Nymindegab

Prøv at gå en tur ned af Redningsvejen. Den går fra Nymindegab Kro til Redningsstationen. Her kan man se flere huse der er bygget med et atelier. Jeg kan i flæng nævne fru Pritchards hus. Hübsmanns hus og Lebels hus.

Maler Kristensen byggede sit store flotte Bjålumhus på toppen af Lodsbjergget, Lodsbjergget er skrænten i ser mod øst. Bjålumhus lå, som det andet hus fra venstre, men det er desværre brændt.

Min far kunstmaleren Carl Trier Aagaard byggede hus her Nymindegab i 1934, og boede her til sin død i 1961 Han havde forinden boet 16 somre på Abelines gård i Haurvig fra 1920 til 1936. Inden han flyttede fast til Nymindegab.

Jeg er, med et moderne handelsudtryk, ”et spin off” af Nymindegabmalererne.

Jeg blev født her i Nymindegab i 1948, og det blev Palle Høy også.
Hans familie har bl.a. fisket med Fiskekutteren V6, som ligger her i Vester Havn..
Palle er "et spin off fra fiskeriet". Palle og jeg har gået i samme skoleklasse på Sønderklint Skole her ved Nymindegab. Vi er begge i bestyrelsen for Nymindegab/Blåbjerg museumsforening og glæder os, som mange andre, til der nu kommer et Museum her i Nymindegab.
Vi er et nulevende eksempel på forbindelsen mellem kunst og kultur i Nymindegab.

Kombinationen kunst og fiskeri fortsætter på Nymindegab Museum.
Hvor man bl.a. kombinerer de udstillede Nymindegabmalernes malerier med at udstille fiskeredskaber og andre ting der ses på malerierne, overfor malerierne.
Altså en kombination af Kunst -og fiskerikulturen i Nymindegab.
På Nymindegabmalernes malerier ses meget ofte de mennesker der levede i denne fiskerikultur, og oftest er de omgivet af den flotte natur her i Nymindegab.

På museet kommer man også til at se andet end Nymindegabmalernes malerier.
F.eks. Lønne pigen. Vestbanes billet kontor. Savmøllen med værksted, tømrer Larsens hus -og have, Hvalhuset, og endelig kan man hæve penge til hele herligheden i Sparekassen for Nørre Nebel og Omegns pengeautomat.
Det hele jeg nævner her bliver dog ikke helt klar til udstilling, til indvielsen d. 1. juli. Kl. 10.30.

Nymindegab Museum bliver et herligt aktiv for Nymindegab og omegn, hvor menneskene, inklusiv turisterne, hunger efter aktivt indhold i tilværelsen.

Tusind tak til alle de sjæle -og ildsjæle her fra Nymindegab og andre steder, der på en eller anden måde muliggør -og støtter Nymindegab Museum.
Hvad enten det foregår gennem Den Selvejende Institution Nymindegabmalerne Blaabjerg Museum, Varde Museum eller Nymindegab/Blåbjerg Museumsforening, som jeg repræsenterer.

Oplysninger om Nymindegab/Blåbjerg Museumsforening og Nymindegab Museum er på www.nymus.dk

Laurids Tuxen blev også kendt for sit senere virke på Skagen..

Han blev en af Skagensmalerne.

Blandt Skagensmalerne var også Holger Drachmann, der levede fra 1846 TIL 1908,

Holger Drachmann er dog mest kendt for sit forfatterskab.

Han har bl.a. skrevet Midsommervisen, som vi synger i aften.

Mit yndlingssted i denne vise er de fire sidste linier, som visen slutter med.

vi vil fred her til lands
Sankte Hans, Sankte Hans!
Den kan vindes, hvor hjerterne
aldrig bli'r tvivlende kolde.

Altså kan freden vindes, hvor hjerterne aldrig bli'r tvivlende kolde.

Fortsat rigtig god sankthansaften.

